

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre", i Heiberg, Johanne Luise: *Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre*, udg. af AAGE FRIIS ; ELISABETH HUDE ; ROBERT NEIIENDAM ; JUST RAHBEK , 1944, s. 340. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr08val-shoot-idm140470728570688/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre

Attituder. Sml. Julius Lange: *Sergel og Thorvaldsen*. (1866), 93. Heiberg gik stærkt ind for dette Drama i sine „Intelligensblade“ II. (1843), 205; han kaldte det „baade i poetisk og i teknisk Henseende det høvedeligste Værk, som i mange Aar er blevet frembragt, og det ikke blot naar vi betragte vor egen, men ogsaa den udenlandske dramatiske Litteratur“. Heiberg oplyste, at Forfatteren, hvis egentlige Navn var Baron Münch-Bellinghauseu (1806—71), havde skrevet sit Originalmanuskript til den danske Scene, hvis Repertoire Stykket tilhørte til 1846. — *L. 24. Heiberg . . . jungvarende som Sceninstruktør* : I en udførlig Rødegørelse af 17/2 1842 havde Heiberg overfor Teaterdirektionen skildret sin Stilling ved Teatret, med hvilken han var meget utilfreds. Men da han selv var uden Skyld, vilde han i Tide „værne sit gode Omdømme“. Direktionen gav ham ikke paa noget Punkt den afgørende Menighed. Resultatet heraf var, at han havde det Indtryk, at Dir. „ansaa ham for at være ubrugelig i Theatrets Tjeneste“. Mest Lyt havde han til at begære sin Afsked, men naar han alligevel ikke gjorde det, var Grunden den, at han i sin Fald ogsaa „maatte andage paa sin Koncs Afsked“, eftersom han paa ingen Maade vilde lade hende blive ved Teatret, naar han selv forlod det — „Noget, hvortil hun desuden ganske havde samme Anskuelse og Villie“. Selv om Majestæten vilde bevise hende en Pension, maade Heiberg dog Frygt for at riske hende pludselig ud af et Kald, „hvortil Naturen havde bestemt hende“. Han mente, at der forestod „hendes Talent en ny Udvikling, som det vilde være betænkeligt at afbryde“. Hvis Direktionen ogsaa i Fremtiden vilde holde ham „fjernet fra al Indflydelse paa Theatrets Udvikling og Fremgang“, vilde han betragte sin Gøge som en Erstatning for det Misforhold, der var mellem den Indtægt, hans dramatiske Arbejder havde bragt Teatret, og det Honorar, han havde modtaget. Han behøvede blot at fremdrage Eksemplet „Nai“, som var det eneste Stykke i Teatrets Historie, der i Løbet af 5/2 Aar havde opsact 50 Opførelser, men for hvilket hans Betaling kun havde været 89 Rdl. 4 M. og 2 Sk. Denne Oplysning indeholdt Grunden til, at han trods al Misfornøjelse ikke trak sig tilbage fra en Post, „som saa lidet svarede til hans gyldige Fordringer, og hvorpaa viet Ingen, hverken af mine Foresatte eller af mine Venner, seer mig med Fornøjelse“. Som Svar paa denne Skrivelse foretog Direktionen lidt efter lidt Heibergs Arbejdsomraade; efter Ryges Død virkede han som Sceninstruktør, en Gerning, overfor hvilken han især intet havde paa Hjerte udover at være en smagfuld „Anordner“ eller „æstetisk Regissør“, og da Møllebech afgik som Direktør fra 7/1 1843, overtog han Censurposten, ved hvilken han hidtil havde været Mødhjælper — uden dog som Forgængeren at blive Medlem af Direktionen. Derimod var han med til at udforme det nye Forfatterregulativ af 1842. (Indk. Breve til Teaterdirektionen 1842. (R. A.).

291, *L. 16. Runeskriften* : 2. Akt, 6. Sc. (Hertz VI, 72). — *L. 17. Laocoons Stilling* : se I 292, 26 og Note. — *L. 18. Hakon dreiser Guldhornet* : „Hakon Jarl“, 4. Akt (Oehl. III, 108).

292, *L. 5. Det menneskelige Ansigt* : Sml. Var. til II, 134, 21. — *L. 26.*